

Изх. 04-00-79/10.12.2013г.

ДО

Г-ЖА ЗИНАИДА ЗЛАТАНОВА

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ,
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ

МИНИСТЪРА НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда
(Ваш № 04.10 – 288/ 28.11.2013г.)

Българската стопанска камара отчита необходимостта от подобряване на социалния диалог след задълбочена оценка на досегашната практика, натрупания положителен и негативен опит. Укрепването и повишаването на ефективността на колективното трудово договаряне (КТД), преди всичко на нивото на отделните предприятия и организации, зависи от редица предварителни условия, вкл.:

- пълноценно представителство на работодателските и синдикални организации в предприятия и отделните икономически дейности и сектори;
- отчитане на различията в условията в отделните браншове и предприятия;
- разширяване практиката на диалог, вкл. с представителите на работниците и служителите;
- увеличаване на покритието на отделните браншове и сектори от фирмени КТД.

В тази връзка социалните партньори на национално, секторно и фирмено ниво следва да разширят и активизират своите общи действия за възстановяване на икономиката, конкурентоспособността, работните места и доходите.

Представеният законопроект не съдейства за постигането на тези цели. Въвеждат се неуточнени или противоречиви понятия и обхват на нивата на КТД (чл.51, ал.1), а именно „сектор“, „секторно равнище“ и „икономическа дейност“. Остават неизяснени понятията „сектор“, „бранш“ и „отрасъл“ спрямо обхвата и съдържанието, който им придават други нормативни разпоредби. Същевременно, в Класификацията на икономическите дейности от 2008 г. са дефинирани четири йерархични нива икономическа дейност - сектор, раздел, група, клас.

Абсолютно неприемлив е предлаганият допълнителен способ за „разширяване действието на сключен в КТД“, вкл. спрямо досегашното (само по себе си спорно) т.нар. „разпростиране“. БСК категорично отхвърля възможността за налагане на договорености, постигнати в определени икономически дейности от един сектор, в други икономически дейности от същия сектор, или дори в друг сектор (чл. 51б, ал. ал. 8, 9, 11).

Условието за т.нар. „разширяване“ при наличие на „първостепенен обществен интерес“ (§ 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на проекта) е формулирано неясно и пределно общо. Недопустимо е понятие („първостепенен обществен интерес“) да се пояснява (дефинира) чрез други неизяснени понятия („социален дъмпинг“ и пр.).

Категорично неприемливи са основанията за "разширяване действие на КТД", посочени в т. 1-5 на предлагания нов чл. 51б, ал. 8, вкл. при наличие на т.нар. „конкурентен КТД“, при липса на сключен трудов договор, налагане на договорености върху предприятия, обслужващи съответен сектор или икономическа дейност, както и други случаи на т.нар. „доказан първостепенен обществен интерес“. Това се отнася и за императивните задължения на работодателите по чл.272, ал.3 за събиране и трансфер на членски внос по сметки на синдикалните организации.

Сключването, изменението и допълването на КТД предполага процедури, при които е постигнато съгласие на страните, като са договорени по-благоприятни условия от законовите изисквания. Поради тези причини, на Главната инспекция по труда не следва да бъдат предоставяни контролни функции спрямо сключени двустранни договорености.

Вместо подобряване на общата рамка и процедури, уреждаща едно освободено от натиск КТД, законопроектът поражда дълга поредица от въпроси, от които следват неясни и противоречиви нормативни отговори.

Приемането в този вид на предложения законопроект създава условия за административен волунтаризъм, за недопустим диктат над индустриалните отношения, социалния диалог и КТД на фирмено и браншово ниво, за влошаване на конкурентостта на отделни предприятия и браншове, вкл. на тази част от тях, която не е представена в работодателските и синдикални организации.

Съгласно Чл. 4 на Конвенция 98 на МОТ: „Когато е необходимо, се вземат подходящи мерки, съответстващи на националните условия, за да се поощри и съдейства за най-пълното развитие и използване на процедурите за **доброволно провеждане на преговори за сключване на колективни трудови договори** между работодателите и организациите на работодателите, от една страна, и организациите на трудещите се, от друга, с цел да се уредят по този начин условията на труда“.

Очевидно възприетият подход нарушава пряко и по абсолютно недопустим начин фундаменталното право на свобода на КТД, регламентирано от Конвенция 98 на МОТ. Подобен аналог липсва в трудовото законодателство и практика на страните-членки на ЕС и страните, ратифицирали Конвенция 98 на МОТ.

Обвързването на държавен орган, вкл. на МТСП и МС с необмислена и противоречива аргументация, посочена в мотивите, и със самия законопроект, поставя под значителен риск социалния диалог и развитието на индустриалните отношения.

Българската стопанска камара категорично възразява срещу Проекта на ЗИД на Кодекса на труда и предлага да бъде оттеглен от обсъждане в НСТС.

С уважение,

БОЖИДАР ДАНЕВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ